

Актуально

Персонал ЧАЕС
у дзеркалі статистики

Топоніміка Прип'яті

29 лютого 2024 | №4(1564)

НОВИНИ ЧАЕС

Офіційне видання ДСП «Чорнобильська АЕС»

**Підписано угоду
між ЧАЕС та ЄБРР**

Підписано Грантову угоду №2 між ЄБРР та ЧАЕС

21 лютого в приміщенні ДАЗВ підписано Грантову Угоду № 2 між Європейським банком реконструкції та розвитку, що діє як Розпорядник грантових коштів, наданих Рахунком міжнародного співробітництва для Чорнобиля, та Державним спеціалізованим підприємством «Чорнобильська АЕС».

Цією угодою надається підтримка на відновлення інфраструктури ЧАЕС. Як зазначив директор департаменту ядерної безпеки ЄБРР Бальтазар Ліндауер: «Розпочинаємо новий етап, і підписання угоди про грант символізує початок діяльності безпекової програми ЧАЕС».

Серед головних задач, що поставлені:

- завершення передпроектних робіт «Новий безпечний конфайнмент, демонтаж нестабільних конструкцій в частині «раннього» демонтажу»;
- виконання обстеження частин деаераторної етажерки та машинного залу, що виступають за межі огорожувального контуру Нового безпечного конфайнмента;
- закупівля транспортних засобів, необхідних для відновлення транспортної інфраструктури станції, обладнання та витратних матеріалів для

надійної та безпечної експлуатації комплексу НБК-ОУ.

У своїй вступній промові перший заступник Голови ДАЗВ Андрій Тимчук зазначив: «Ця програма покликана вирішити найбільш термінові й критичні потреби станції. Персонал ЧАЕС має успішний досвід роботи з ЄБРР у реалізації складних проєктів, тому можна бути впевненим, що реалізація цієї угоди буде на високому рівні з бо-

ку реципієнта».

Нагадаємо, що протягом останніх 20 років завдяки тісній співпраці з ЄБРР реалізовано низку великих проєктів. Зокрема, це будівництво заводу з переробки рідких радіоактивних відходів, накопичених за час експлуатації та тих, що утворились у процесі зняття з експлуатації ЧАЕС, а також експлуатаційних відходів об'єкта «Укриття».

Не менш відомим є проєкт Проміжного сховища відпрацьованого ядерного палива «сухого» типу (СВЯП-2), яке призначене для прийому, підготовки до зберігання і безпосередньо зберігання відпрацьованих тепловидільних збірок, що накопичено на Чорнобильській АЕС за період експлуатації.

Проте, найвідомішим є проєкт будівництва Нового безпечного конфайнмента над об'єктом «Укриття», збудованим над зруйнованим за проєктною аварією четвертим енергоблоком ЧАЕС. Будівництво НБК стало важливим кроком у перетворенні об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

СПРАВИ СЕРЦЕВІ — СПРАВИ ВИРОБНИЧІ

23 лютого у приміщенні офісного центру ДСП ЧАЕС відбувся черговий, вже четвертий скринінг, організований Інститутом серця МОЗ України відповідно до Договору про співпрацю, котрий було укладено у 2023 році за сприяння МАГАТЕ.

Після проведення попередньої реєстрації з'ясувалося, що тих, хто дбає про своє здоров'я і бажає отримати консультацію лікарів провідного кардіологічного центру країни, значно більше, ніж лікарі можуть прийняти. Так, обстеження пройшли 68 працівників, тоді як записалися на нього близько 240.

Під час скринінгу фахівці Інституту серця провели пацієнтам комплексні обстеження, включно з вимірюванням артеріального тиску, ехокардіографією та консультацією з лікарем-кардіологом.

— Це не останній скринінг від Інституту серця, організований для робітників станції. Якщо ви не встигли або тільки дізналися про цю можливість, то у травні-червні планується провести наступний захід, — пояснила інженер з охорони праці ВВН Вікторія Безнощенко.

Основна мета подібних заходів — виявлення можливих серцево-судинних проблем на ранніх стадіях та надання рекомендацій щодо їх лікування або профілактики.

Персонал ЧАЕС в дзеркалі статистики

Наприкінці минулого року відділ управління персоналом проаналізував динаміку змін складу та чисельності персоналу Чорнобильської АЕС. Ознайомимо читачів із деякими цікавими даними, наведеними у звіті, підготовленому за результатами цього аналітичного дослідження.

Фактична загальна чисельність персоналу ДСП ЧАЕС станом на 01 січня 2024 року склала 2385 осіб при штатній чисельності 2371 особа.

За джерелами фінансування чисельність розподілена відповідно:

- за рахунок державного бюджету 2343 особи;
- за рахунок господарської діяльності — 42 особи.

Загальна чисельність персоналу, що працюють за вахтовим методом, становить 70%, тобто 1670 осіб, з яких 332 — жінки. Тимчасово виконують роботу в зоні відчуження 328 працівників, зокрема 159 жінок.

Коефіцієнт постійності кадрового складу за рік склав 87% (показник є долею співробітників підприємства, що відпрацювали повний рік в середньобліковій чисельності).

Відповідно до Указу Президента України від 24.02.22 № 65/2022 «Про загальну мобілізацію» були звільнені від роботи для проходження військової служби під час мобілізації зі збереженням місця роботи та займаної посади 130 працівників.

Також станом на 1 січня 2024 року членами добровольчих формувань є 34 працівника ДСП ЧАЕС.

Колектив ДСП ЧАЕС має необхідний висококваліфікований кадровий потенціал для здійснення виробничої діяльності. 69% працівників мають вищу освіту від 0 до 3 рівня і близько 64% працівників працюють на Чорнобильській АЕС більше 10 років.

Підвищують свій рівень і навчаються

без відриву від виробництва у ВНЗ і технікумах 78 осіб. На підприємстві працюють 2 кандидата наук, більш 19% працівників мають дві та більше двох вищих освіт.

На робочих посадах працюють 1146 працівників, з них 474 мають вищу освіту. За статеві-віковою ознакою 68% персоналу підприємства складають чоловіки (1620 осіб) і 32% працюючих у віці 40 років і менше. Середній вік працівників ДСП ЧАЕС 47 років.

Станом на початок поточного року на ЧАЕС працює 1068 пенсіонерів, що на 17 осіб менше, ніж на початок 2023 року. Відповідно, 45% персоналу мають статус пенсіонерів, але фактично досягли загальнодержавного пенсійного віку (60 років) тільки 249 працівників, що складає 10% від загальної кількості персоналу. «Віковий» персонал старше 50 років складає 42%, а молодь у віці до 35 років — 15% від загальної чисельності працюючих.

Довідково. Варто зазначити, що подібна картина характерна не лише для Чорнобильської АЕС. Загалом проблема старіння персоналу в галузі фіксувалася НАЕК «Енергоатом» вже наприкінці першого десятиліття ХХІ століття.

Причини явища очевидні. По-перше, зниження престижності та перспективності професії після аварії на ЧАЕС та суспільного несприйняття розвитку атомної енергетики на світовому рівні.

По-друге, і як наслідок вищевказаної причини, серед випускників шкіл енергетики спеціальності були не надто запитувані. Ситуація змінилася після 2014 року. Станом на 2020 рік в Україні функціонували дев'ять освітніх закладів, що навчають спеціалістів для роботи у галузі атомної енергетики: НТУ «КПІ ім. Сікорського», НУ «Львівська політехніка», Одеський національний політехнічний університет, НТУ «Харківський політехнічний інститут», КНУ ім. Шевченка, Вінницький національний технічний університет, Національний університет водного господарства та природокористування, ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет», ДВНЗ «Київський енергетичний коледж», а також, фахівців для роботи на АЕС готує ПТУ ВП «Рівненська АЕС».

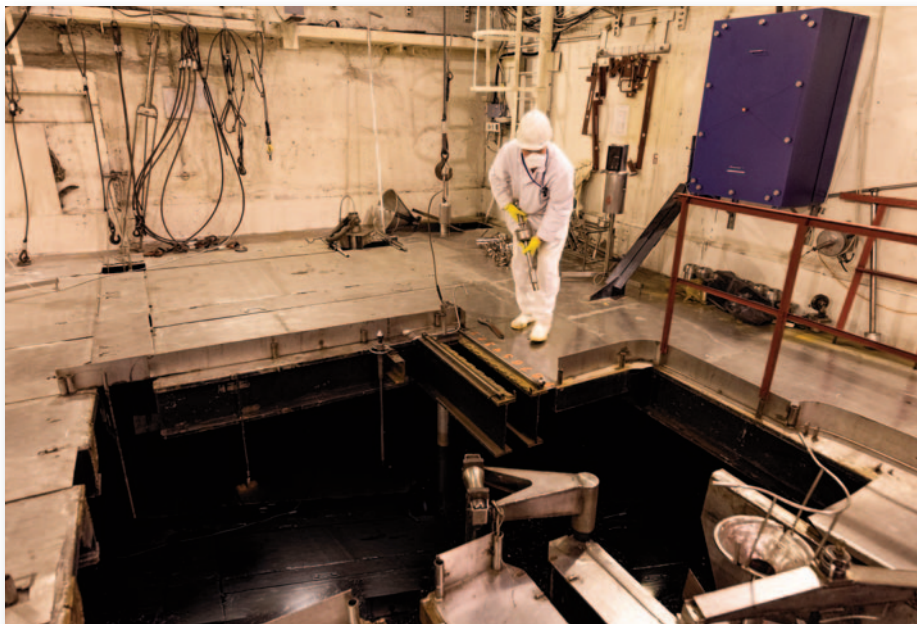
Внаслідок збільшення долі «вікового» персоналу в загальній чисельності (на 01.01.2023 — 41%) найважливішим напрямком в роботі з кадрами є управлінська діяльність з ротації пра-

цівників. На зміну 220 працівникам, 54% з яких старше 50 років, звільненим протягом 2023 року, було прийнято на ДСП ЧАЕС 87 осіб, середній вік прийнятих працівників ДСП ЧАЕС - 39 років. Молодими працівниками у рамках затверджених штатних розписів були укомплектовані виробничі цехи та відділи.

Таким чином, було прийнято: АГЦ — 20 працівників, ЕЦ та ЦПВЯП по 13 працівників, по 5 працівників до основних цехів, як ЦЕОУ(НБК), РМЦ, також 4 працівники в ЦРБ тощо. За направленням центру зайнятості працевлаштовано 84 особи.

Станом на 1 квітня 1986 року (безпосередньо перед аварією) загальна чисельність працюючих на Чорнобильській АЕС складала 6367 чоловік, у тому числі промислово-виробничий персонал — 4399 осіб, із них 70% - робітники. На кінець 1986 року на ЧАЕС працювало 4925 осіб, із них 4113 осіб — ПВП. Зростання чисельності персоналу почалося в 1989 році і досягло максимуму на кінець 1996 року — 12030 осіб, у тому числі ПВП — 6549 осіб. На 1 січня 2000 року кількість працюючих складала 9580 осіб, із них 5885 осіб — ПВП.

У зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації проводиться планомірна робота зі звільнення персоналу відповідно до «Комплексної програми зняття з експлуатації». За 23 роки зняття ЧАЕС з

експлуатації загальна чисельність працівників ДСП ЧАЕС знизилася більше ніж в тричі — з 9051 особи на момент зупинки 3 енергоблоку в грудні 2000-го до 2385 осіб на 1 січня 2024 року. Чисельність промислово-виробничого персоналу зменшилася за цей же період більше ніж на 60% (з 5661 до 2281 осіб).

Головною причиною звільнення працівників протягом декількох років залишається звільнення у зв'язку із скороченням чисельності та штату. За скороченням штатів за минулий рік звільнено 89 працівників проти 112 працівників за 2022 рік.

Внаслідок плинності кадрів з ДСП ЧАЕС звільнено 53 працівника, відсо-

ток плинності кадрів складає 2,2%.

Ветеранам підприємства, що вивільняються, адміністрацією ДСП ЧАЕС була надана можливість скористатися державними соціальними гарантіями відповідно до статті 12 Закону України «Про загальні засади подальшої експлуатації і зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС та перетворення зруйнованого четвертого енергоблоку цієї АЕС на екологічно безпечну систему». Станом на 1 січня 2024 року із числа персоналу, прийнятого до 15 грудня 2000 року, за усі 23 роки звільнено з роботи у зв'язку з достроковим зняттям Чорнобильської АЕС з експлуатації за п. 1 ст. 40 КЗпП України 3317 працівників.

У зв'язку з набуттям чинності Закону України від 24.03.22 «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», з метою врегулювання трудових відносин з працівниками, яких неможливо долучити до роботи, станом на 24.03.22 були підготовлені накази про призупинення дій трудових договорів на 370 працівників.

Після тимчасового звільнення від обов'язку виконувати роботу за укладеним трудовим договором протягом року частина працівників приступили до роботи, але станом на кінець 2023 року ще з 36 працівниками дія трудових договорів залишилася призупиненою.

Один рік з життя профспілки ЧАЕС

26 лютого відбулася звітна конференція ППО ЧАЕС. Враховуючи, що частина делегатів перебуває на вахті на промисловому майданчику станції, конференція проходила за допомогою відео-зв'язку між ЧАЕС та її офісним центром у Славутичі.

В роботі конференції взяли участь 62 делегати із 70 обраних, а також голова Атомпрофспілки Олексій Матов, народна депутатка Ольга Василевська-Смаглюк, директор із забезпечення діяльності ДСП ЧАЕС Валерій Салій, помічник генерального директора ДСП ЧАЕС Сергій Калашник та начальник ВСП Дмитро Стельмах.

Згідно звіту, оприлюдненому головою профспілкової організації Богданом Сердюком, за рік, що минув з часу попередньої конференції, профком провів 26 засідань, а для вирішення термінових питань організовані 22 поїмненні опитування. У підсумку є 48 протоколів, в яких оформлено розгляд більше 200 нагальних питань колективу. Зокрема було розглянуто 26 проектів наказів по підприємству, погоджено 28 спільних рішень про внесення змін та доповнень до Колективного договору ДСП ЧАЕС, розглянуто 26 звернень.

Найгострішим для колективу був і за-

лишається комплекс питань, пов'язаний з вахтовим режимом роботи. Від самого впровадження дискусію викликали графіки роботи денного вахтового персоналу в режимі 14/10, тому профком сформував робочу групу для вивчення альтернативних варіантів режимів роботи — 10/10, 12/12 та 13/11. Починаючи з квітня 2023 року це питання було предметом обговорення з адміністрацією ЧАЕС та відділом управління персоналом.

Також профкому неодноразово довелося вирішувати питання стану доріг у зоні відчуження та по Чернігів-

ській області, оскільки дорожні умови, за яких персонал станції доправлявся до робочих місць, були вкрай важкі.

Профком не залишався осторонь і питань побуту вахтовиків. Довелося займатися і питаннями видалення плісняви у мийноблоці їдальні АПК-1, і заміною наповнювача подушок у місцях міжзмінного відпочинку працівників, і коригуванням графіку роботи комірних у санпропускнику «Семиходи», і встановленням велотренажерів у спортивній залі біля ОАК МББ.

— У травні, у рамках 2-го Пленуму ЦК підіймав питання, що найбільше турбують колектив, зокрема фінансування сплати надбавки за вахтовий метод роботи у розмірі 300 грн. Постановили: вимагати неухильного виконання відповідного п. 4.24 Галузевої угоди. І, дякувати твердій позиції профспілки та адміністрації станції, цю надбавку втримано на належному рівні, — повідомив Богдан Сердюк.

Звичайно, побутова частина перебування вахтовиків на майданчику — найбільш важка та проблемна, а відтак потребує максимальної уваги профспілки.

Самозахоплення шафок у санперепускниках, нестача літнього взуття до пе-

рехідного комплексу ЗІЗ, відсутність прасок та пральних машин в місцях міжзмінного відпочинку, проблема безпритульних тварин — ось далеко не повний перелік питань забезпечення роботи та побуту вахтовиків, які потребували вирішення протягом звітного періоду.

Серед проблем, які вирішити поки що не вдається, Богдан Сердюк підкреслив наступне:

— Комісії ПК з контролю за виконанням Колективного договору було доручено опрацювати питання встановлення надбавки за кожну добу тимчасової роботи в зоні відчуження для працівників, основне робоче місце яких знаходиться у Славутічі.

Варто сказати, що профспілковий комітет попереднього скликання стосовно даного персоналу направив адміністрації проект спільного рішення, яким впроваджувалась надбавка «За роботу в інших режимах...», проте адміністрація з ним не погодилась.

Новий склад комісії запропонував інше рішення: нарахування надбавки за роз'їзний характер праці за всі дні перебування в зоні відчуження.

Відбулись взаємні консультації, на яких з боку роботодавця, надані роз'яснення, що надання надбавки за роз'їзний характер роботи незаконно виплачувати в дні, коли транспорту-

вання персоналу не відбувається. Вирішили запропонувати стороні роботодавця доповнити «Перелік чинників, що пропонуються, для преміювання працівників із фонду керівника підрозділу за підсумками роботи за місяць» новим чинником — «За тимчасове виконання робіт у Зоні відчуження персоналом, робоче місце якого визначено у місті Славутічі». Наразі ця ініціатива залишилася без успіху, враховуючи розмір премій на ЧАЕС.

Якщо стисло підсумувати майже п'ятигодинне обговорення, то конференція постановила наступне:

- роботу профспілкового комітету ППО ЧАЕС за звітний період визнано задовільною;
- узагальнити пропозиції та критичні

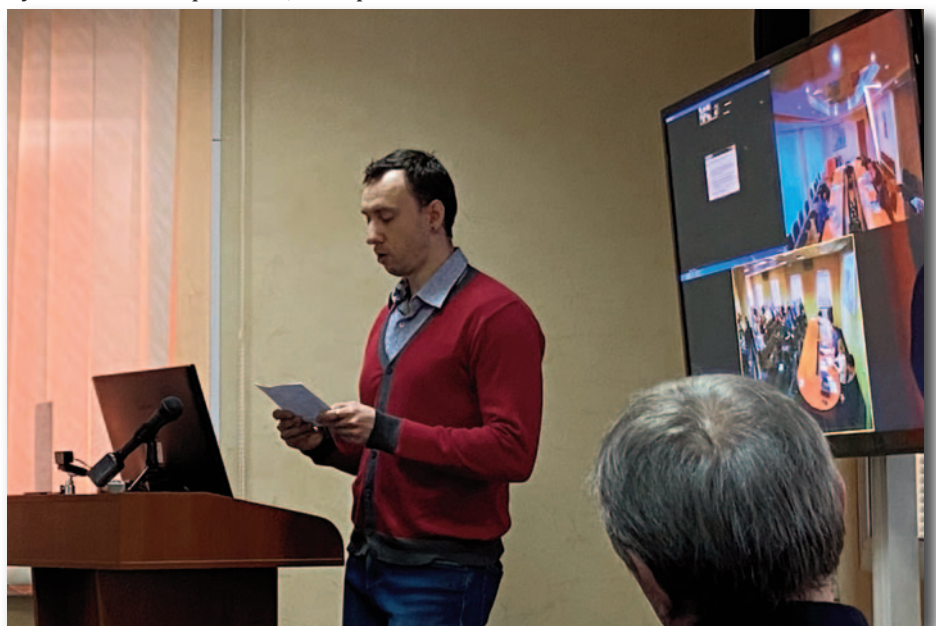
зауваження, висловлені делегатами, та забезпечити їх реалізацію, періодично інформувати членів профспілки про їх виконання.

Також затверджено кошториси, звіти щодо виконання кошторису профспілкового бюджету та звіти ревізійної комісії ППО ЧАЕС за 2021, 2022, 2023 роки.

Затверджено кошторис профспілкового бюджету ППО ЧАЕС на 2024 рік.

Надано повноваження профспілковому комітету ППО ЧАЕС за необхідності вносити до затвердженого кошторису профспілкового бюджету протягом фінансового року зміни з подальшим звітуванням та затвердженням кошторису зі змінами на конференції ППО ЧАЕС. Профспілковому комітету ППО ЧАЕС надано повноваження стосовно прийняття та коригування за необхідності кошторису профспілкового бюджету на новий фінансовий рік до його затвердження конференцією ППО ЧАЕС.

Доручено розглянути можливість придбання дитячих новорічних подарунків та організації дитячого оздоровлення у 2024 році. Виключено з переліку відомостей інших осіб, які можуть вчиняти дії від імені юридичної особи ППО ЧАЕС в «Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Топоніміка, народжена Чорнобилем

Чорнобильська катастрофа та безпосередньо пов'язані із нею занепад території зони відчуження та розвиток територій, які прийняли нове місто енергетиків та вахтові селища, народили чималу кількість нових топонімів. Розглянемо деякі з них.

За межами 30-кілометрової зони можна виділити групу назв нових населених пунктів (ойконімів), які створювалися як тимчасове та/або постійне житло, що було створено для енергетиків та будівельників.

Так, в 1986-му біля Київського водосховища було збудовано вахтове селище, яке отримало назву Зелений Мис. Суть назви, як тоді пояснювали для загалу у пресі, в тому, що селище розташовувалось на «обрамленій лісом рівнині, місце зручне і мальовниче», тому «його назва відповідно оточенню».

Серед іншого можна зустріти версію, що спочатку планували дати назву селищу від найближчого села, але таким виявилось Лихолісся (Страхоlesьє — рос.) — похідне від «лихого лісу», що тоді в контексті обставин здавалось не тільки не милозвучним, але й досить неоднозначним. Тому й відмови-

лись. Втім, документального підтвердження цієї версії не існує.

На той час, коли Зелений Мис будувався, існувало тимчасове вахтове селище на воді: з восьми пришвартованих біля самого берега туристичних дизель-електроходів. Плаваючий населений пункт отримав відповідну назву — «Білі теплоходи» або «Білий пароплав», обидва варіанти згадуються у тогочасній пресі.

Як ще писали, «білосніжні пароплави, і люди у білосніжних костюмах, що виходять з автобуса, приїхали сюди відпочити, відновити сили перед наступною вахтою» («Київська правда» від 20 липня 1986 р.).

Також було ще одне подібне селище на плаву, з відповідною назвою «Якір». І пов'язане воно з будівництвом нового міста-супутника Славутич.

«На березі Дніпра неподалік села Неданчичі Ріпкинського району Чернігівської області з'явилося незвичайне селище — «Якір». Таке ім'я йому дано не дарма. Селище складається з п'яти (всього їх буде десять) комфортабельних пасажирських дизель-електроходів, що прибули сюди.

Вони переобладнані під плаваючі готелі. У них розміщено будівельників нового міста, що зводиться для енергетиків Чорнобильської АЕС» («Вісті» від 18 грудня 1986 р.).

«Назва, яка утвердилась за селищем, походить від того, що судна стоять на якірній стоянці. Таке оригінальне розв'язування проблеми тимчасового житла дало змогу в найкоротший час

Будівництво Славутича, фото — зима 1987 року

створити максимум зручностей для будівельників» («Київська правда» від 12 березня 1987 р.). Після того, як плануваче селище розформували, назва Якір залишилася за місцевістю, де згодом було започатковано славутицький вітрильний клуб «Білі вітрила».

Глибоко восени 1986-го на півшляху між майбутнім новим містом енергетиків та селом Неданчичи виникло тимчасове селище Лісове. Це вже друга така назва в історії ЧАЕС, яка за своєю логікою аналогічна першій. Щодо часу його появи, то станом на 20 лютого 1987 року селище згадувалося в пресі як таке, що будується.

Майданчик для нового міста-супутника ЧАЕС визначили не відразу. Обирали серед кількох варіантів, розглядали території, прилеглі до таких населених пунктів як Страхолища, вже раніше згадане, а також Димера, Термахівки та інших. Питання розміщення містечка енергетиків на правому боці Дніпра (Київського водосховища) було знято з міркувань зручності логістики, а саме відсутності залізничного сполучення.

Найбільш зручним з точки зору логістики виявився лівий берег Дніпра, зв'язаний із зоною відчуження та ЧАЕС за допомогою залізничної колії, яка йде через білорусь.

Спершу зупинились на майданчику в районі села Неданчичі, однак згодом було обрано майданчик на шість кілометрів східніше — в районі залізничної станції Нерафа. 19 лютого 1987 року вийшов указ Президії Верховної Ради УРСР «Про присвоєння найменування місту, що будується в Чернігівській області для постійного проживання працівників Чорнобильської атомної електростанції», де нове місто-супутник отримало назву Славутич. У червні 1987 року станцію Нерафа також було перейменовано.

Цікаво, що на деяких інтернет-ресурсах можна зустріти версію, що назву обирали серед трьох варіантів, інші — Сонячний та Сонцеград, однак документальні підтвердження відсутні.

Традиційно вважається, що Славутич — це одна зі старовинних назв Дніпра.

Станція Нерафа, фото — осінь 1986 року

Перед усім в статтях з такими здавалося б промовистими заголовками як «Назвали Славутичем», «Назвали його Славутич» та деяких інших.

«Ім'я його сьогодні, певно, вже відомо багатьом — Славутич. Житимуть тут працівники Чорнобильської атомної електростанції, їхні сім'ї» («Київська правда» від 16 листопада 1986 р.). Головний архітектор із проектування Ф. Боровик тоді розповідав, що місце для міста ми обрали і зручне, і безпечне. А ще навколо ліси, грибні місця.

«Вибір цього місця не випадковий. Навколо чарівна природа». Також є згадки, що Славутич хоч і будується на голому місці, але не на порожній пам'яті. Його пам'ять — в історичному минулому чарівного поліського краю. Отже, три кити Славутича — природа, поезія, історія».

Звернемося до урбанонімів Славутича. Оскільки до розбудови міста були залучені відповідні проєктні та будівельні організації з восьми країн, що входили тоді до складу радянського союзу (Україна, Азербайджан, Вірменія, Грузія, росія, Литва, Латвія, Естонія), а у зведених міських кварталах відбилися національні особливості й виконані вони з урахуванням традицій і матеріалів, то акцент робився саме на назвах країн. Насамперед це стосувалося кварталів.

Головний проспект отримав назву Друж-

би народів (зараз Незалежності), що, з одного боку, відповідало тогочасній ідеологічній концепції, а з іншого — наслідувало Прип'ять.

Інша головна вулиця Славутича — Курчатова (зараз Атомників). Ще один проспект отримав назву на честь ліквідаторів аварії на ЧАЕС — Героїв Чорнобиля. І це, мабуть, єдина тоді назва, яка б нагадувала про події Чорнобиля.

Переважно назви вулиць і бульварів (місто планувалось як пішохідне) або мали якусь відповідну тематичну прив'язку до кварталів, або були типовими. Зокрема, такі як Прибалтійська, Фестивальна, Молодіжна, Ентузіастів, Майбутнього та деякі інші.

Якщо порівняємо міста-супутники Прип'ять і Славутич, то отримаємо наступне. Центральні площі в обох містах не отримали власні назви. При перейменуванні у 2022 р. однієї з вулиць Славутича обрали назву Лесі Українки, така ж вулиця існувала в Прип'яті.

Вулиця з назвою Ентузіастів була в обох випадках. Також в Прип'яті басейн для плавання мав назву «Лазурний» — в Славутичі така назва з'являється у вигляді назви басейну та вулиці Лазурна.

За матеріалами, наданими А. Новосельським, науковим співробітником Національного музею «Чорнобиль»

Коштує дешево, але вартує дорогого

Працівники ЧАЕС та станційні пенсіонери беруть активну роботу в житті Славутича. В минулому номері НЧ ми розповідали, як колишні працівники ЧАЕС долучилися до місцевої ініціативи «Школа гідів та гідес». Сьогодні розповімо про їх активність у рамках Громадської ради з розвитку міста — неформальної організації, яка вже більше чверті століття діє в Славутичі.

20 лютого на засіданні Громадської ради розглядалося питання роботи міської програми «100 дрібниць». Основною темою розмови стала проблема озеленення міста. Так-так, саме проблема, оскільки Славутич, попри те, що знаходиться посеред лісу і має чимало природної рослинності та значну кількість ландшафтних доробок (клумби, газони, алеї) потребує грамотного озеленення. Саме грамотного, а не стихійного, як це нерідко трапляється в місті. Зокрема йдеться про стихійне засадження газонів вздовж проїжджих частин, придомових територій, міських просторів тощо.

Як зазначила начальник відділу містобудування, архітектури та просторового розвитку Галина Мирзоян, чудові ініціативи мешканців міста, спрямовані на озеленення кварталів, на жаль, нерідко завершуються повною невдачею. Відбувається це переважно тому, що висадку рослин, зокрема дерев та кущів, не узгоджено із відповідними службами. Приміром, кущі та дерева, висаджені над інженерними мережами, треба зносити, оскільки їх коріння руйнує комунікації. Шкода, звісно, а що зробиш?

Або є приклади озеленення, які наразі становлять пряму небезпеку життю громадян. І це не лише ті випадки, коли

при заселенні будинку його мешканці — безумовно, з найкращих міркувань — висадили дерева під балконами, і наразі певні з них треба зносити, оскільки вони розрослися й створюють загрозу руйнування фундаментів та/або балконів і вікон квартир.

— Подивіться на деякі ділянки газонів вздовж проїжджих частин у місті, — підкреслив Андрій Савін, якого працівники ЧАЕС добре пам'ятають за його ґрунтовність та вміння зануритися у питання. — Створені колись для краси групки ялинок на газонах за більш ніж тридцять років перетворилися на неабияку небезпеку для учасників дорожнього руху. В певних місцях вони майже повністю перекривають водію можливість бачити узбіччя і наближення пішоходів до переходу.

Дійсно, певні ділянки біля будівлі Укрпошти, «Айнуру», Приватбанку тощо, такі мальовничі та яскраві, мають практично нульову оглядовість з проїжджої частини. А за звички славутицьких (та й не лише славутицьких, власне) пішоходів перебігати вулиці у найнеочікуваніших місцях, окрім встановлених для переходу, зростання кількості ДТП із трагічними наслідками — лише справа часу. І як би не було шкода дерев, із ними доведеться щось робити.

То що ж робити?

Учасники громадської ради запропонували наступне:

- провести інвентаризацію зелених насаджень в зонах, означених правилами дорожнього руху, з'ясувати, які з них є критичною завадою безпеці та вирішити питання з їх знесенням або перенесенням (за можливості) на інші ділянки;
- відділу архітектури спільно із комунальниками визначити в кварталах ділянки, які потребують озеленення та можуть бути засаджені декоративними рослинами без нанесення шкоди інженерним мережам;
- ознайомити містян із планами цих ділянок до Дня доквілля.

Важливим та гідним вивчення є досвід Чорнобильської АЕС стосовно практики озеленення прилеглої до офісу території. Зокрема, висаджені в ґрунт три роки тому канадські дубки у переважній більшості прижилися. Справа в тому, що ці дерева ендемічні для нашої місцевості, а самі саджанці були достатньо дорослими (не однолітніми), щоб прижитися на новому місці.

Видання: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Видання засновано у 1995 році. Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа».

Ukraine **NOW** ua

Відповідальний за випуск: Валентина Одиниця

Над номером працювали: Майя Руденко, Анастасія Єрашова, Денис Ланько

Зворотній зв'язок: m.rudenko@chnpp.gov.ua
+380 4593 441 50